

شفای بازی

فعالیت‌های درمانی جالب برای
کودکان و نوجوانان

تألیف و ترجمه:

احسان کاظمی

هاجر احمدزاده

سرشناسه	: کاظمی، احسان، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: شفای بازی : فعالیت‌های درمانی جالب برای کودکان و نوجوانان/تالیف و ترجمه احسان کاظمی، هاجر احمدزاده.
مشخصات نشر	: اصفهان: خانواده سالم، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۳ ص.؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۹۵۷-۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
عنوان دیگر	: فعالیت‌های درمانی جالب برای کودکان و نوجوانان.
موضوع	: بازی درمانی
موضوع	: Play therapy
موضوع	: بازی درمانی -- دستنامه‌ها
موضوع	: Play therapy -- Handbooks, manuals, etc.
موضوع	: بازی‌ها -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Games -- Psychological aspects
موضوع	: بازی‌های کودکان
موضوع	: Children's games
شناسه افزوده	: ۱۳۵۶ -
رده بندی کنگره	: RJ ۵۰۵ پ ۲۲ ۱۳
رده بندی دیویی	: ۶۰۹۱۶۵ - ۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۰۴۷۳۷۸

شفای بازی و فعالیت‌های درمانی

جالب برای کودکان و نوجوانان

تالیف و ترجمه	: احسان کاظمی، هاجر احمدزاده
انتشارات	: خانواده سالم
ویراستار	: احسان کاظمی
طرح جلد	: فهیمه عشو
تنظیم	: فرشته میرفندرسکی
تولید	: موسسه چاپ و نشر سلا
چاپ اول	: ۱۳۹۶
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۵۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۹۵۷-۱-۹

کلیه حقوق این اثر برای نشر خانواده سالم محفوظ است.

اصفهان: خیابان سجاد- خیابان حضرت قائم - کوچه ۲۲- شماره ۳۳- تلفن ۳۶۳۰۱۰۴۱

Kh.salem.pub@gmail.com

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول: نقش و اهمیت بازی درمانی کودکان
۱۴.....	تعاریف و دیدگاه‌های مختلف در بازی درمانی
۱۸.....	■ کاربردهای بازی و بازی درمانی
۲۱.....	■ اصول بازی درمانی
۲۴.....	■ روش‌های بازی درمانی
۲۵.....	ویژگی‌های بازی درمانگران
۲۶.....	■ اصول پایه در بازی درمانی غیرمستقیم
۲۹.....	فصل دوم: مداخلات رزینی و تعاملی
۳۰.....	قایق، طوفان و فاجعه دریایی
۳۴.....	مجسمه سفالی
۳۸.....	آب‌نبات‌های رنگی
۴۱.....	شاهراه زندگی
۴۶.....	کلید سحرآمیز
۵۱.....	بازی انعکاس
۵۳.....	بازی در دنیای خانواده ما
۶۱.....	دستورالعمل موفقیت
۶۵.....	ترفندهای جادویی
۶۹.....	فصل سوم: مداخلات درمانی
۷۰.....	برون‌ریزی آشفتگی‌ها
۷۴.....	منوی خشم
۷۸.....	جشن تولد
۸۵.....	سبب‌های سفالی
۸۹.....	اجرای سناریوی خواب با بازیگری خانواده
۹۵.....	بادکنک‌های خشم

۹۹.....	ارکستر خانوادگی
۱۰۵.....	پوشه احساسات خوب
۱۰۹.....	قایم باشک
۱۱۳.....	پرتاب حلقه
۱۱۶.....	سرزمین بی قانون
۱۲۲.....	اشق خودت باش
۱۲۵.....	ساز با قالیچه سحرآمیز
۱۲۹.....	آقای مخالف خانم مخالف
۱۳۴.....	داستان من
۱۳۸.....	داستان من (نمار کلی)
۱۴۰.....	شکارچی لحظ ها
۱۴۳.....	بستنی های تعادل
۱۴۷.....	برچسب های مثبت اندیشی
۱۵۰.....	جراغ راهنمای عاطفی
۱۵۴.....	توپ ساکت
۱۶۰.....	آنها چه حدسی می زنند؟
۱۶۵.....	چه کسی لاک پشت را برداشت؟
۱۶۸.....	تو ستاره هستی
۱۷۱.....	فصل چهارم: فعالیت های نهایی
۱۷۲.....	سلام (خدا حافظ) لی
۱۷۶.....	اولین روز چه احساسی داشتم
۱۷۸.....	برایت آرزو دارم
۱۸۰.....	جشن اختتامیه

مقدمه

"بازی تمام زندگی کودک است. والدینای کودک بازی نکنید، بلکه در دنیای کودک و با او بازی کنید."

این جمله‌ای بود که در آغاز یکی از سخنرانی‌هایم، خود برای مربیان و والدین در یک مدرسه ابتدایی بیان کردم. همان موقع یکی از مربیان از جا برخاست و گفت: من با این حرف شما مخالفم چون بازی برای کودک است و بزرگ‌ترها نباید در آن دخالتی داشته باشند بلکه باید فقط مکانی لازم را برای بازی کودک فراهم نمایند. چند لحظه سکوت کردم و در ادامه گفتم: به نظر من بهترین، ارزان قیمت‌ترین، جذاب‌ترین و مؤثرترین اسباب‌بازی برای کودک، خود والدین و البته مربیان هستند.

با رشد فناوری و تولید وسایل و تجهیزات پیچیده و عجیب و غریب، عرصه بر حضور انسان در تعاملات اجتماعی تنگ شد. یکی از همین

زمینه‌ها، خلق ابزار و امکانات بازی برای کودکان است که تقریباً به شکلی مستقیم، ضرورت وجود والدین و مربیان و حتی در برخی موارد همبازی‌ها را کم‌رنگ ساخته است در حالی که اساساً بازی در کنار تأثیری فرحبخش و آزادسازی انرژی کودک، باید محملی برای برقراری روابط انسانی، یادگیری و شناخت مشکلات و توانمندی‌های کودک نیز باشد.

خوب به خاطر دارم که در زمان کودکی خودم بیشتر بازی‌ها بدون حضور هم بازی امکان‌پذیر نبود و چه بسا کدورت‌ها و مشکلاتی که بین بچه‌ها به وجود می‌آمد، با انجام بازی‌های گروهی، همگی به فراموشی سپرده می‌شد. اگرچه بازی‌های دوران کودکی به گونه‌ای بود که فقط انرژی‌های ما را تخلیه کرد و یا انبساط خاطری به ما می‌بخشید، اما باید دانست که بازی نقش مهم‌تر و ارزشمندتر دارد، و آن خاصیت شفابخشی کودک است.

از طریق بازی‌های هدفمند و طراحی شده و زیر نظر یک بازی درمانگر حرفه‌ای در یک فضای مخصوص، کودکان به راحتی دنیای درون خود را به نمایش می‌گذارند و آنچه را که نمی‌توانند با کمک‌ها به ما منتقل نمایند، با استفاده از وسایل و امکانات موجود در اتاق بازی و در یک ارتباط سازنده، صمیمی و سرشار از اعتماد با بازی درمانگر به خوبی بیان می‌نمایند. به همین خاطر است که در تمام دنیا بازی درمانی به عنوان یک روش مؤثر و کارآمد در ارزیابی، تشخیص و درمان مشکلات رفتاری و روان‌شناختی کودکان به سرعت رواج یافته و در حال حاضر موسسات و نهادهایی معتبر و بزرگ در جهان ضمن مطالعه در این زمینه به تربیت بازی درمانگران حرفه‌ای می‌پردازند.

این کتاب در حکم راهنمایی برای والدین و درمانگران است تا با

مؤثرترین ارزیابی‌ها و مداخلات درمانی آشنا شوند. مطالب این کتاب به چهار فصل تقسیم شده‌اند. در فصل اول به تبیین جایگاه بازی درمانی در تشخیص و درمان مشکلات کودکان پرداخته‌ایم، فصل دوم با فعالیت‌های تعاملی و ارزیابی آغاز خواهد شد تا درمانگران بتوانند با استفاده از آنها به برقراری ارتباط با مراجعه‌کنندگان خود و ارزیابی آنها بپردازند. در فصل سوم، به ارائه روش‌های درمانی تسهیل‌کننده پرداخته‌ایم. فصل چهارم نیز مداخلاتی را مطرح می‌نماید که می‌توانند به‌عنوان ارزیابی نهایی مراجعه‌کننده در دستور کار درمانگران گنجانده شوند. در هر بخش تنوع فعالیت‌ها به‌صورتی است که درمانگران می‌توانند مداخلاتی را که متناسب با نیاز ویژه مراجعه‌کننده آن است انتخاب نمایند.

هر تکنیک اهداف خاصی را دنبال می‌کند. فهرستی از وسایل مورد نیاز نیز برای اجرای فعالیت‌ها در نظر گرفته شده است. این کتاب دارای دستورالعمل‌های دقیق به منظور اجرای کلیه فعالیت‌ها و همچنین بخش بحث و گفتگو است تا کاربرد و فرایند هر تکنیک را بیشتر توضیح دهد.

درمانگرانی که از این روش‌های درمانی استفاده می‌کنند باید در زمینه مداخلات درمانی پیرامون کودکان و خانواده‌ها با خرد آموزش دیده باشند، باید رابطه گرم و دلسوزانه‌ای با مراجعه‌کننده برقرار شود و فعالیت‌ها با استفاده از اصول بالینی اجرا گردد.

ذکر این نکته نیز ضروری است که در حال حاضر کتاب‌های متعددی در زمینه بازی درمانی در قالب ترجمه و تألیف به چاپ رسیده است که برخی از آنها بسیار ارزشمند و غنی می‌باشند، اما ویژگی کتاب حاضر این است که والدین، مربیان و کودکان را به‌عنوان سه راس مثلث تربیت و آموزش در کنار همدیگر قرار داده تا به بهانه بازی و بازی درمانی، بتواند

روش‌هایی مؤثر را برای شناخت دنیای کودکان و نوجوانان معرفی نماید.
امیدوارم مجموعه مداخلات این کتاب کمک کند تا والدین و مربیان به
خوبی بتوانند وارد دنیای کودکان شده، با آنها ارتباط برقرار نمایند و برای
بهبودی روانی، اجتماعی، عقلانی و معنوی آنان چاره‌ای بیاندیشند.
از این‌که این کتاب را می‌خوانید و آموزه‌های آن را به کار می‌بندید
سپاسگزار و مسرورم.

احسان کاظمی